

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/38/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117220553
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7117220553.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Borisa Brondoša a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu: PRVÁ KOŠICKÁ SPRÁVCOVSKÁ, spol. s r.o., Biela 5, Košice, IČO: 36 217 735, zastúpený: JUDr. Milan Szöllösy, advokát so sídlom Mlynská 28, Košice, proti žalovanému: Generali Česká pojišťovna a.s., Spálená 75/16, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 45272956, konajúca prostredníctvom organizačnej zložky Generali Poistovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, Lamačská cesta 3/A, Bratislava, IČO: 54 228 573, o zaplatenie 9.811,92 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice I z 20. mája 2021, č.k. 35C/28/2017-238

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok.
- II. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi 100% trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9.811,92 eura spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 9.811,92 eura od 28.10.2014 do zaplatenia a priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V celom rozsahu tak vyhovel žalobe, ktorú žalobca vystaval na tom skutkovom základe, že medzi ním ako poisťníkom a právnym predchodcom žalovaného ako poisťiteľom vznikol na základe poisťnej zmluvy číslo XXXXXXXXXXXX poisťno-právny vzťah so začiatkom poistenia 1.1.2007 s tým, že poistenými boli vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome č. súp. XXXX na ulici A. XX B. C.. Dňa 21.11.2013 nastala poisťná udalosť – požiar, pričom poisťiteľ na mieste samom vykonal obhliadku škodovej udalosti, o ktorej vyhotovil zápis a fotodokumentáciu. Poisťiteľ poskytol poisteným len čiastočné poisťné plnenie (z faktúry č. XXXXXXXXXX z 31.1.2014 vystavenej na sumu 4.396,76 eura plnil 1.094,16 eura a z faktúry č. XXX/XX/XXXX z 12.3.2014 vystavenej na sumu 11.570,82 eura plnil 1.758,92 eura) z dôvodu, že podľa jeho názoru bol príčinou vzniku škody skrat v elektroinštalácii, ktorý je výlukou z poistenia v zmysle článku 6. bodu 7. písmena c) všeobecných poisťných podmienok pre poistenie budov - VPP - B 04. Pri odmietnutí poisťného plnenia vychádzal zo správy ORHaZZ v Košiciach zo dňa 4.3.2014 o pravdepodobnej príčine vzniku škody, ktorou bola technická porucha na elektroinštalácii rozvodnej skrine bytového domu, (pravdepodobne) z dôvodu zvýšeného prechodového odporu na svorkách ističa. Zo správy o vykonaní odbornej prehliadky a odbornej skúšky elektrického zariadenia číslo OP a OS 30/2013 na objekte, t.j. Spoločné priestory domu, A. D. XX, vykonanej revíznym technikom B. E. dňa 20.11.2013, však vyplýva, že bolo revidované silové zariadenie (rozdávzače HRE, JOP II - 8ks, elektrická inštalácia spoločných priestorov), zdroj elektrického prúdu (sieť VSE), sústava (3+PEN AC 50

Hz 400/230 OV TN-C), ochrana pred úrazom el. prúdom podľa STN 33 200-4-41:2007, so záverom, že je schopné bezpečnej prevádzky.

3. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku vyšiel zo skutkových tvrdení strán, pričom na vec aplikoval ustanovenia § 100 ods. 1 a 2, § 101, § 104, § 517 ods. 1 a 2, § 788 ods. 1, § 795 a 797 ods. 2 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 3 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a § 6 ods. 1, § 8 ods. 1, § 8b ods.1 v znení účinnom ku dňu 31.10.2018, § 8b ods. 1 a § 9 ods. 7 v znení účinnom od 01.11.2018 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, z ktorých, po posúdení námietky premlčania nároku žalobcu, jeho vecnej legitímácie a otázky platnosti zmluvy o výkone správy, vyvodil záver o dôvodnosti žaloby, keď skonštatoval, že „v spore bolo potrebné vyriešiť otázku, či žalobca má nárok zostatok poistného plnenia v žalovanej výške s poukazom na procesnú obranu žalovaného, kedy tento odmietol plniť z dôvodu, že poistná udalosť spadá po výluky z poistného plnenia podľa Článku 6 bod 7. písm. c) Všeobecných poistných podmienok pre poistenie budov - špecifická časť (VPP-B 04)“, podľa ktorého poisťovateľ nehradí škody, ak škoda na elektrických zariadeniach bola spôsobená skratom alebo prepätím s výskytom ohňa i bez neho, okrem prípadu, keď sú dôsledkom výbuchu alebo požiaru. V tejto súvislosti vyhodnotil správu ORHaZZ v Košiciach zo dňa 4.3.2014, vzhľadom na jej obsah, ako nepreukazujúcu jednoznačným a nespochybniteľným spôsobom príčinu vzniku požiaru. O príslušenstve pohľadávky rozhodol v zmysle § 797 ods. 3 OZ. Napokon rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil s poukazom na ust. § 255 ods. 1 C.s.p. plným procesným úspechom žalobcu v spore.

4. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol. V odvolaní namietal nesprávnosti skutkových záverov a následného právneho posúdenia vecí súdom prvej inštancie v otázkach premlčania nároku žalobcu, jeho vecnej legitímácie a aj samotného základu jeho nároku. V súvislosti s namietaným nedostatkom vecnej legitímácie žalobcu, uviedol, že ak žalobca nepožiadaval o devinkuláciu predmetného poistného plnenia vo svoj prospech, nemôže mať dostatok vecnej aktívnej legitímácie v konaní, keďže sa jej žiadosťou o vinkuláciu poistného plnenia zo dňa 19.10.2011 zriekol v prospech banky ČSOB, a.s., pričom pre podanie žaloby na poistné plnenie bol žalobca povinný vyžiadať si od ČSOB, a.s. súhlas s devinkuláciou poistného plnenia v jeho prospech, bez ktorého (súhlasu) nemôže sám vo svojom mene žiadať poistné plnenie (mohol by to urobiť jedine v mene a na účet ČSOB, a.s.). Vo vzťahu ku skutkovým okolnostiam požiaru poprel tú skutočnosť, že by poistné plnenie malo byť poskytnuté za škodovú udalosť, ktorá bola zaevidovaná pod číslom XXXXXXXXXXX, nakoľko v zmysle poistných podmienok poisťovateľ nehradí škody, ak škoda na elektrických zariadeniach bola spôsobená skratom alebo prepätím s výskytom ohňa i bez neho. Poukázal pri tom na znenie článku 6. bod 7. písm. c) špecifická časť poistných podmienok VPP - B 04. Podľa názoru odvolateľa „práve jedinou možnosťou, ako mohol vzniknúť požiar v dôsledku technickej poruchy, je skrat alebo prepätie vyvolané určitou skutočnosťou“, pričom „práve oznámenie ORHZ potvrdilo tú skutočnosť, že išlo jednoznačne o technickú poruchu, pravdepodobne z dôvodu zvýšeného elektrického prechodového odporu na svorkách ističa v rozvodnej skrini.“ Nestotožnil sa s názorom súdu prvej inštancie, že príčina vzniku požiaru bola ORHZ zistená len pravdepodobne, nakoľko sa podľa neho potvrdilo, že „sa jednoznačne jedná o technickú poruchu, pričom jej príčinou mohlo byť viacero skutočností, no najpravdepodobnejšou je zvýšený elektrický prechodový odpor.“ Svojimi odvolacími námietkami poukazujúcimi na to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a vytýkajúcimi nesprávne právne posúdenie vecí, žalovaný podľa posúdenia odvolacieho súdu uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p.. Odvolací súd pre úplnosť poznamenáva, že v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, musí prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Naproti tomu, vo vzťahu k ostatným odvolacím dôvodom, je odvolací súd podľa ust. § 380 ods. 1 C.s.p. viazaný ich vymedzením v odvolaní, a preto na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ust. § 365 C.s.p. dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodnutí o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil (por. Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1269s).

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že nebolo sporným, že bola dohodnutá vinkulácia poistného plnenia v prospech banky, ale táto dohoda ešte automaticky nezakladá aktívnu legitímáciu banky, v prospech ktorej bolo poistné plnenie vinkulované. Uviedol, že žalovaný v predmetnej veci súhlasil s devinkuláciou poistného plnenia, t.j. s vyplatením poistného plnenia v prospech poisteného, aj keď

iba výške 2.819,97 eura, čo však neznamená, že devinkulácia poistného plnenia sa nevzťahuje aj na zostatok poistného plnenia vymáhaného v tomto konaní. Zo správy Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Košiciach podľa neho jednoznačne vyplýva, že priama škoda, na základe ktorej žalobca žiadal poistné plnenie, bola spôsobená požiarom a nie skratom, teda je zrejmé, že došlo k poistnej udalosti a k naplneniu dôvodu pre poskytnutie poistného plnenia v zmysle poistnej zmluvy.

6. Žalovaný v odvolacej replike zotrval na dôvodoch odvolania týkajúcich sa nedostatku vecnej legitímácie žalobcu. Vo vzťahu k argumentácii žalobcu v odvolacom konaní, že poškodenie majetku vzniklo v dôsledku požiaru, uviedol, že požiar by nebol vznikol, ak by nenastal skrat. Vec je podľa neho potrebné posúdiť ako reťaz príčin a následkov, kde posledná príčina poškodenia majetku (požiar) nevznikla samovoľne, ale v dôsledku pôsobenia inej príčiny (skrat), bez ktorej by k požiaru nikdy nedošlo. Nie je podľa neho preto možné prisvedčiť argumentácii žalobcu, že škoda bola spôsobená požiarom a nie skratom.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas (§ 362 C.s.p.), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C.s.p.), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 C.s.p. a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p. a dospel k záveru, že nie je (odvolanie) dôvodné. Tento rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 15.2.2023 po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu, pri zachovaní lehoty podľa ust. § 219 ods. 3 C.s.p..

8. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, a preto v súlade s ust. § 387 ods. 2 C.s.p. v odôvodnení ťažiskovo konštatuje, že dôvody, na ktorých podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku spočíva rozhodnutie súdu prvej inštancie, považuje za vecne správne (§ 387 ods. 1 a 2 C.s.p.) a tiež úplné z hľadiska všetkých kľúčových otázok nastolených v priebehu konania pred súdom prvej inštancie oboma procesnými stranami (§ 387 ods. 3 veta prvá C.s.p.). Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, reagujúc tým zároveň na podstatné argumenty žalovaného v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá C.s.p.), odvolací súd dodáva nasledovné dôvody:

9. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p. sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie je nesprávne, to znamená musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne, lebo nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 C.s.p., a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192 a nasl. C.s.p..

10. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. odvolací súd uvádza, že vo všeobecnosti právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení, aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením je potom potrebné rozumieť omyl v tomto postupe, a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd neaplikoval právnu normu vôbec, alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý si nesprávne vyložil alebo napokon ak aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval, avšak právnu normu nesprávne na zistený skutkový stav použil, v skutkových okolnostiach teda z právnej normy vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

11. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého rozsudku konštatuje, že tieto žalovaným uplatnené odvolacie dôvody nie sú v posudzovanom spore naplnené.

12. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 C.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a správne rozhodol, ak žalobe žalobcu vyhovel. Odvolacie námietky spochybňujúce správnosť vyhovujúceho výroku rozsudku a skutočnosti uvedené žalovaným v odvolaní neumožňujú a nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, v odôvodnení ktorého sa súd dostatočne vysporiadal s argumentáciou strán v priebehu konania, zhodnotil väčšinu dôkazov predložených na podporu tvrdení žalobcu a žalovaného, uviedol ktoré skutočnosti z nich považoval za preukázané, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a z akých právnych noriem pri rozhodnutí vychádzal, pričom žalobcovi i žalovanému vytvoril všetky procesné podmienky, aby v priebehu sporu uplatnili a realizovali svoje procesné práva. Súd pri svojom rozhodovaní rešpektoval klauzuly určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie a pri výklade a aplikácii zákonných predpisov sa podľa názoru odvolacieho súdu neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

13. Svojimi odvolacími námietkami žalovaný v konečnom dôsledku nastolil predmetom odvolacieho prieskumu správnosť právneho záveru súdu prvej inštancie v otázkach premlčania nároku žalobcu, jeho vecnej legitímácie a aj samotného základu jeho nároku.

14. Vo všeobecnosti možno povedať, že skutkové zistenie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní vtedy, ak súd vezme do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplývajú a v konaní ani inak nevyšli najavo alebo vtedy, ak neprihliadne na rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli preukázané vykonaným dokazovaním alebo vyšli za konania najavo, alebo vtedy, ak sa v ním vykonanom hodnotení dôkazov alebo poznatkov, ktoré vyšli v konaní najavo, vyskytne logický rozpor. Skutkové zistenie nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní vtedy, ak sa týka takých podstatných skutočností, ktoré boli významné z hľadiska hmotnoprávneho posúdenia veci (por. napr. uznesenie NS SR sp. zn. 1 MCdo 4/2009 z 15.4.2010).

15. Pokiaľ ide o odvolaciu argumentáciu žalovaného týkajúcu sa nedostatku vecnej legitímácie žalobcu z dôvodu existencie vinkulácie poistného plnenia v prospech banky, odvolací súd súhlasí so závermi súdu prvej inštancie v tejto časti, ktoré považuje za vecne správne, pričom ich na tomto mieste nebude opakovať. Odvolací súd dopĺňa, že z predmetnej poistnej zmluvy nevyplýva vinkulácia poistného plnenia v prospech tretej osoby (banky), teda nejde o prípad, kedy sa vinkulácia nadobúda formou trojstrannej zmluvy, ktorú uzatvára klient (osoba, ktorá má právo na plnenie), poisťovňa a vinkulárny veriteľ (t. j. osoba, v prospech ktorej má byť plnenie vyplatené), ale v tomto prípade ide o vinkuláciu ako jednostranný právny úkon, ktorý predstavuje žiadosť subjektu, ktorému v prípade poistnej udalosti vznikne právo na plnenie, aby plnenie bolo vyplatené v prospech osoby určenej vo vinkulácii (viď č.l. 156 spisu – žiadosť vlastníkov bytov o vinkuláciu poistného plnenia). Keďže vinkulácia plní najmä zabezpečovaciu funkciu, žiadosť je spravidla formulovaná ako neodvolateľný príkaz poisťovní. V týchto prípadoch sa v praxi z dôvodov právnej istoty a naplnenia zabezpečovacej funkcie vinkulácie vyžaduje, aby žiadosť klienta poisťovňa potvrdila a vyjadrila tak, že vinkuláciu akceptovala a bude podľa nej postupovať (č.l. 157 spisu – potvrdenie poisťiteľa o vinkulácii poistného plnenia).

16. Vinkuláciou sa osoba, ktorá má právo na plnenie, nevzdáva svojho práva na poistné plnenie, iba určuje jeho výplatu v prospech tretej osoby. Povahou vzťahov, ktoré pri vinkulácii podľa tohto modelu vznikajú, má vinkulácia najbližšie k inštitútu poukážky podľa ust. § 535 a nasl. OZ. Podobne ako pri poukážke aj tu sa oprávňuje tretia osoba – vinkulárny veriteľ (poukazník) – vybrať plnenie od poisťovne a poisťovňa (poukazanec) sa splnomocňuje, aby plnila vinkulárnemu veriteľovi na účet osoby, ktorá má právo na plnenie (poukazca). Napriek tejto podobnosti však pri vinkulácii nejde o poukážku. Poistenému zostáva právo na plnenie, nedochádza k jeho transferu na vinkulárneho veriteľa. Poistenému tak naďalej zostáva aktívna vecná legitímácia v prípade, ak poisťovňa z rôznych dôvodov nevyplatí poistné plnenie. K tejto veci napr. Vrchný súd v Prahe uviedol, že „dohoda o vinkulácii nezabavuje pojišťaťelovo právo z pojištných smlouvy, určuje oprávneného k prijetí prípadného pojištného plnenia; uzavretím dohody tudíž žalobca disponoval právy, ktorá mu nesporné náležala.“

17. Otázkou zostáva, či potvrdením vinkulácie vzniká samostatný právny vzťah medzi poisťovňou a vinkulárnym veriteľom a či nadobudne vinkulárny veriteľ priamy nárok voči poisťovni na vyplatenie poistného plnenia. Táto otázka bude aktuálna najmä v prípade, ak by nedošlo k vyplateniu poistného plnenia. V rozhodovacej činnosti súdov sa môžeme stretnúť s názorom, že potvrdenie vinkulácie nemá za následok vznik záväzkového vzťahu medzi poisťovňou a vinkulárnym veriteľom. Z toho by následne vyplýval záver, že vinkulárnemu veriteľovi nevzniká ani priamy nárok voči poisťovni. Napríklad Vrchný súd v Prahe v jednom zo svojich rozhodnutí uvádza: „Dne 30. 8. 1999 bylo pojištěnému po ohlášení pojistné události – poškození vozidla při dopravní nehodě dne 22. 6. 1999 – sděleno, že pojištění zaniklo 14. 4. 1999 s ohledem na skutečnost, že pojištěný neplatil řádně a včas pojistné. Na základě těchto skutkových zjištění odvolací soud o žalobním požadavku na zaplacení částky 1 025 100 Kč z titulu náhrady škody způsobené tím, že žalovaná o zániku pojištění žalobkyni včas neinformovala, učinil závěr, že žalovaná neměla vůči žalobkyni žádnou povinnost, neboť mezi účastníky nebyl založen žádný závazkový vztah, když obsah prohlášení o vinkulaci poistného plnění ze dne 20. 8. 1998 je jen akceptem žalované k požadavku pojištěného, který byl v jeho dispozici jako strany poistného vztahu, tímto prohlášením nedošlo ke vzniku smluvního vztahu mezi žalovanou a subjektem oprávněným z prohlášení o vinkulaci (žalobkyní), proto je vyloučena odpovědnost žalované za porušení závazku v konkrétním případě a žaloba nebyla důvodná.“ Ak by teda v prípade poistnej udalosti poisťovňa nevyplatila poistné plnenie, neprináleží mu aktívna vecná legitímácia na podanie žaloby. Vinkulárny veriteľ je iba „platobným miestom“, t. j. osobou, ktorej má poisťovňa vyplatiť poistné plnenie a také plnenie bude mať solučné účinky. Poistený má pre daný prípad status veriteľa (Poistné zmluvy, 1. vydanie, 2012, PETRUĽÁK, ŠULÍKOVÁ s. 126 – 139).

18. Pokiaľ ide o odvoláciu argumentáciu žalovaného týkajúcu sa otázky základu nároku žalobcu, odvolací súd konštatuje, že podľa ust. § 151 ods. 1 a 2 C.s.p. skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

19. Za dôkazy, ktorých označením na preukázanie svojich tvrdení plnia strany svoju dôkaznú povinnosť, môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických a právnických osôb, notárske alebo exekútorské zápisy a iné listiny, ohliadka a výsluch strán. Podľa vzťahu k dokazovanej skutočnosti sa rozlišujú dôkazy priame a nepriame (indície). Priamym dôkazom je ten, ktorý priamo potvrdzuje alebo vyvracia dokazovanú skutočnosť.

20. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Hodnotením dôkazov sa rozumie myšlienková činnosť súdu, ktorou je vykonaným dôkazom prisudzovaná hodnota závažnosti (dôležitosti) pre rozhodnutie, hodnota zákonnosti, hodnota pravdivosti, poprípade hodnota vierohodnosti. Pri hodnotení dôkazov z hľadiska ich závažnosti (dôležitosti) súd určuje, aký význam majú jednotlivé dôkazy pre jeho rozhodnutie a či o ne môže oprieť svoje skutkové zistenia (či sú použiteľné pre zistenie skutkového stavu a v akom rozsahu, prípadne v akom smere). Pri hodnotení dôkazov po stránke ich zákonnosti skúma súd, či dôkazy boli získané (opätrené) a vykonané spôsobom zodpovedajúcim zákonu, alebo či v tomto smere vykazujú vady (či ide o dôkazy zákonné alebo nezákonné); na dôkazy, ktoré boli získané (opätrené) alebo vykonané v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, súd neprihliadne. Hodnotením dôkazov z hľadiska ich pravdivosti súd dochádza k záveru, ktoré skutočnosti, o ktorých dôkazy (pre rozhodnutie významné a zákonné) podávajú správu, možno považovať za pravdivé (dokázané) a ktoré nie. Vyhodnotenie dôkazov z hľadiska pravdivosti predpokladá tiež posúdenie vierohodnosti dôkazom poskytovanej správy podľa druhu dôkazného prostriedku a spôsobu, akým sa podľa zákona vykonáva. Výsledky hodnotenia dôkazov umožňujú súdu prijať záver o pravdivosti skutočnosti, ktorá je predmetom dokazovania, ak na ich základe možno nadobudnúť istoty (presvedčenie) o tom, že sa táto skutočnosť naozaj stala, bez toho, aby o tom mohli byť rozumné pochybnosti. Ak vytvárajú výsledky hodnotenia dôkazov podmienky iba pre úsudok, že je možné (viac či menej pravdepodobné), že sa dokazovaná skutočnosť stala, a ak teda pripúšťajú aj možnosť (väčšiu či menšiu pravdepodobnosť) toho, že sa dokazovaná skutočnosť naopak nestala, nemožno urobiť záver o pravdivosti tejto skutočnosti. V takom prípade súd rozhodne v neprospech tej strany, v ktorej záujme bolo podľa hmotného práva preukázať tvrdenú skutočnosť.

21. Dôkazné bremeno je inštitútom procesného práva, ktorý stíha tú stranu, v ktorej záujme je, aby určitá skutočnosť rozhodná podľa hmotného práva a stranou tvrdená, bola v konaní preukázaná tak, aby ju súd mohol uznať za pravdivú. Keďže je dôkazné bremeno inštitútom procesného práva a má tiež jedine procesný účel, až vo svetle takej dôkaznej situácie, keď aktívna strana sporu bezozbytkov splní si svoju povinnosť tvrdenia aj povinnosť dôkaznú vynikne procesný zmysel dôkazného bremena, pretože jeho pravým zmyslom je umožniť súdu vydať rozhodnutie aj v tých prípadoch, keď určitá skutočnosť, rozhodná pre výsledok sporu, nebola dokázaná, teda v prípadoch, keď výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú prijať záver ani o pravdivosti týchto skutočností, ale ani záver o tom, že boli rozhodne nepravdivé. Avšak aj v týchto prípadoch musí rozhodnúť v neprospech tej strany, v ktorej záujme bolo podľa hmotného práva preukázať tvrdenú skutočnosť.

22. V predmetnom prípade rozhodujúcim pre záver o dôvodnosti procesnej obrany žalovaného, bolo presvedčivo zistiť, či predmetná poistná udalosť spadá pod výluky z poistného plnenia podľa článku 6. bod 7. písm. c) Všeobecných poistných podmienok pre poistenie budov - špecifická časť (VPP-B 04), ktorú skutočnosť bol povinný preukázať žalovaný.

23. Na podporu tohto svojho tvrdenia žalovaný súdu predložil vyjadrenie Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Košiciach zo dňa 4.3.2014 k požiaru vybavenia el. rozvodnej skrine, ku ktorému došlo dňa 21.11.2013 (č.l. 56 spisu), z obsahu ktorého vyplýva, že priama škoda požiarom vznikla poškodením vertikálnej el. rozvodnej skrine a jej vybavenia od prvého podzemného podlažia po štvrté nadzemné podlažie, a že príčinou vzniku požiaru bola technická porucha na elektroinštalácii rozvodnej skrine bytového domu, pravdepodobne zvýšený elektrický prechodový odpor na svorkách ističa v rozvodnej skrini na druhom nadzemnom podlaží. Takisto žalovaný vo svojej odvolacej argumentácii pripustil nejednoznačnosť príčiny vzniku požiaru, keď uviedol, že „práve Oznámenie ORHZ potvrdilo tú skutočnosť, že išlo jednoznačne o technickú poruchu, pravdepodobne z dôvodu zvýšeného elektrického prechodového odporu na svorkách ističa v rozvodnej skrini“, resp. na inom mieste, že „sa jednoznačne jedná o technickú poruchu, pričom jej príčinou mohlo byť viacero skutočností, no najpravdepodobnejšou je zvýšený elektrický prechodový odpor.“

24. Z tohto dôvodu aj podľa názoru odvolacieho súdu nie sú tvrdenia žalovaného natoľko presvedčivé a nespochybniteľné, aby umožnili odvolaciemu súdu prijať záver o pravdivosti týchto tvrdení, ale ani záver o tom, že by boli rozhodne nepravdivé. Žalovaný nesplnil bezo zvyšku svoju dôkaznú povinnosť týmto smerom, keď jednoznačným a nespochybniteľným spôsobom nepreukázal ním tvrdenú skutočnosť a síce, že v prejednávanej veci bola škoda na majetku žalobcu spôsobená skratom alebo prepätím na elektrickom zariadení, čoho dôsledkom by bola výluka z poistného plnenia (krytia). Súd prvej inštancie preto vecne správne rozhodol v neprospech tej strany, v ktorej záujme bolo podľa hmotného práva preukázať tvrdenú skutočnosť, teda v neprospech žalovaného a žalobe vyhovel.

25. K odvolacej argumentácii o premlčaní nároku žalobcu z dôvodu, že „terajší žalobca vstúpil do konania až po uplynutí premlčacej doby, a teda v čase, keď súd pripustil vstup terajšieho žalobcu do konania, bol už jeho nárok voči žalovanému premlčaný“, odvolací súd konštatuje, že v zmysle ust. § 80 ods. 3 C.s.p. ten, kto vstupuje do konania, prijíma stav konania ku dňu jeho vstupu. To znamená, že účinky, a to hmotnoprávne aj procesnoprávne, medzi pôvodnými stranami zostávajú aj po nástupe právneho nástupcu do konania zachované a právny nástupca je viazaný všetkými úkonmi, ktoré v konaní urobil jeho procesný predchodca.

26. Zo všetkých týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil procesným postupom podľa ust. 387 ods. 1 a 2 C.s.p., a to v napadnutom vyhovujúcom výroku, ako aj v závislom výroku o trovách konania (§ 367 ods. 2 veta druhá C.s.p.), majúcom právny základ v plnom procesnom úspechu žalobcu v spore.

27. Podľa ust. § 396 C.s.p., ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

28. Podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. V odvolacom konaní mal žalobca plný procesný úspech, a preto mu v súlade s citovaným ust. § 255 ods. 1 C.s.p. vzniklo proti žalovanému právo na 100% náhradu trov odvolacieho konania.

30. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 355 C.s.p.).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Táto povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).